

Aukodanik Lenel Rand hoiab Valga muusikaelu kihamas

Valga linna aukodaniku valimine on saanud aastate jooksul juba kenaks traditsiooniks. Nii ka sel aastal, mil Valga aukodaniku tiitli pälvis Valga Muusikakooli kauaaegne klaveriõpetaja ja koori kontsertmeister Lenel Rand.

2019. aasta Valga linna aukodanik Lenel Ranna õlul on varasemalt olnud Valga linna päevade muusikaliste kontsertkavade koostamine, kus on esinenud ka tema enda kollektiivid ja solistid. Ka paljud teised linna muusikasündmused on saanud teoks tänu tema eestvedamisele (advendi- ja jõululupihakontserdid, mitmed autorikontserdid jt). Oskusliku ja nõudliku õpetajana on ta hoidnud ansambli laulu heal kunstilisel tasemel, seda näitavad aastate jooksul paljudelt festivalidelt ja laulukonkurssidelt koju toodud võidud ja laureaadi tiitlid. Tema laulupedagoogi tööd solistidega on hinnatud kõrgelt paljudel ülinnalistel, maakondlikel ja vabariiklikel laulukonkurssidel.

Valga Muusikakooli direktor Tiia Parmo kirjeldab Lenel Randa kui väga asjatundlikku ja põhjalikku õpetajat. „Ta on kohusetundlik ja nõudlik nii enda kui ka teiste suhtes. Ta ei lepi kehvemaga, kui teab, milleks inimene võimeline on. Ta on alati pühendunud sellele, mida teeb. Olgu see siis Valga kultuurielu üldisemalt või mõni muusikakooli sündmus. Temast teebki minu arvates hea õpetaja see, et ta on tohutult pühendunud ka oma õpilastele, ta tegeleb nende kui isiksustega,” räägib Parmo.

Peale selle on Lenel ka klaveriosakonna juhataja ja kontsertmeister. Tihti on juhtunud ka seda, et ta on justkui mentoriks uutele kolleegidele. Ta on korraldanud pikka aega rahvusvahelist klaveriansamblite festivali, juhendanud palju aastaid kooli lauluringi Viisikoor ja olnud kontsertmeister segakoorile RÕÕM. Ta on segakoori RÕÕM sõnul suur ideede generaator ning mõtleb pidevalt sellele, kuidas muuta klaveri õppimist lastele huvitavamaks. „Ta on hea ning positiivne inimene ja omab kolleegide hulgas suurt autoriteeti,” lisavad segakoori liikmed.

Lenel Rand on osalenud Eesti Muusikakoolide Liidu poolt moodustatud riiklike ainekavade koostamise töögrupis, Valgamaa Kultuurkapitali Ekspertgrupi töös, Valga linna volikogus, paljudes žüriides ja kõikidel maakonna laulupidudel kontsertmeistrina. „Ta tegevus on mõjutanud paljusid õpilasi, rühmasid ja õppeasutusi, kogukonda ja vabariiki,” kirjutavad segakoori RÕÕM liikmed.

Aukodaniku tiitli pälvis teenekas klaveriõpetaja Lenel Rand.

Mitmed tema õpilased on jätkanud muusikaalaseid õpinguid ja on tuntud ning edukad, üks nendest on ka Piret Rips-Laul. Rand on olnud aastaid ka Valga neiu Beryt Paidra lauluõpetaja, kes iseloomustab oma endist õpetajat kui väga suure ja sooja südamega inimest. Paidra sõnul meeldib talle endise õpetaja puhul ka see, et ta otsib laule, mis just sellele inimesele sobivad. „Näiteks 12-aastasena ei laulnud ma veel purunenud armastusest, kuna olin siis alles laps. Lenel on hea õpetaja, kuna ta samastab ennast õpilastega, ta teab, et ainult piits ei aita, präänikut on ka vaja. Ja kui ta ikka näeb, et õpilane on väga läbi omadega, siis ta mõistab ka seda. Lisaks on tal väga hea huumorisoon, mis on ühe õpetaja puhul väga tähtis omadus,” selgitab Paidra. Tema sõnul on õpetaja hooliv enda õpilaste suhtes ja

soovib, et kõigil läheks alati hästi. Ta mõistab, et õpilastel on ka vahepeal väga raske.

„Minul meenub õpetaja Leneliga esimesena see, et ta mingil hetkel sai minu jaoks palju enamaks kui lihtsalt õpetaja. Ma ütlesin, et Lenel on mulle nagu teine vanaema. Tundides me tihti lihtsalt vestlesime elulistel teemadel, rääkisime, kuidas meil päriselt läheb. Ta elab/elas kaasa kõikidele minu tegemistele ka väljaspool muusikakooli, näiteks rääkisime me BC Valga-Valka/Maks ja Mooritsa tulemustest ja kuidas meeskonnal läheb, sest ta teab/teadis, et ma olen nendega tihedalt seotud,” meenutab Paidra.

„Minu meelest väärib Lenel aukodaniku tiitlit, kuna ta on väga palju panustanud Valga arengusse, korraldades ilusaid kontserte, õpetades muusikakoolis laulmist ja klaverimängu. Ta on oma elu pühendanud

laste muusikalistele harimisele,” räägib Paidra.

Lenel Rand on lõpetanud Tallinna Riikliku Konservatooriumi (praegune Eesti Muusikaakadeemia) Mall Sarve klaveriklassi 1972. aastal professor Virve Lippuse juhendamisel. Rand on Tartu Klaveriõpetuse Arenduskeskuse asutajaliige ja üks Lõuna-Eesti Klaveri Suvekooli organisatooreid. Ta on olnud alates 1967. aastast kultuurielu ja muusikaelu edendajaks Valga maakonnas. Lisaks on tunnustatud muusikapedagoog olnud juba 52 aastat Valga Muusikakooli klaveriõpetaja.

Palju õnne 2019. aasta Valga aukodanikule Lenel Rannale ning edu edaspidiseks!

Teve Rajamets
meediaspetsialist

VALLAVALITSUSE VEERG

Valga Vallavalitsusel toimus vahemikus 9.-31. mai neli istungit, millel otsustati:

Kinnitada

- kogukonna arendamise projektitoetuste maksimaalseks toetussummaks 2019. aasta II-IV taotlusvoorus 1000 eurot;
 - Valga muuseumi nõukogu koosseis järgnevalt:
- Kalmer Sarv – Valga Vallavalitsuse aseval-lavanem – nõukogu esimees;
 - Esta Mets – SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon;
 - Virve Tuubel – Eesti Rahva Muuseum;
 - Ester Kukk – MTÜ Valga Muuseumisõp-rade Selts;
 - Valga Vallavolikogu esindaja.

- Valga Vallavalitsuse 2019. aasta hankeplaan, mis avaldatakse valla kodulehel seitsme tööpäeva jooksul.
- Ostueesõigusega erastatud maa maksumuse määramise akt 22. mai 2019. a nr 814 ja maa maksustamishind 590 eurot.

- 13.05.2019 toimunud avaliku enam-pakkumise tulemus ja võõrandada OÜ Savelen-ile kuuluv 356/776 mõtteline osa kinnistust (registriosa nr 2514540) asu-kohaga Kuuse, Kaagjärve küla, Valga vald lõpphinnaga 400 eurot.
- Spordiürituste korraldustoetuste eralda-mine vastavalt:

- VALGA TURNIIRIBRIDŽI ja MÄLU-MÄNGU KLUBI 50 eurot;
- Valga Lauatennise ja koroona klubi 150 eurot;
- MTÜ Spordiklubi Valga-Valka 150 eurot;
- Spordiklubi Karula 100 eurot;
- Valga Romuring MTÜ 500 eurot;
- MTÜ Valga Petanque klubi 150 eurot;
- Priipalu Tehnikaspordi MTÜ 750 eurot;
- Valgamaa Spordiveteranide Selts 100 eurot;
- Valga Maleklubi 60 eurot.

- Alates 1. juunist 2019 Valga Vallavalitsuse hallatava Tsirguliina Kooli ruumide kasu-tamise hinnakiri alljärgnevalt:

- spordisaali kasutamine gruppidele 15,00 eurot tund (iga järgnev tund 5 eurot);
- koolimaja rent ürituste korraldamiseks nt laagrid, seminarid jne toimub poolte kok-kuleppel;
- klassiruumi kasutamine koolitusteks koos tehnikaga 10,00 eurot tund (iga järgnev tund 5,00 eurot);

- Valga valla kultuurialastele mittetulundus-ühingutele projektide II jaotuse taotluste toetus vastavalt:

- Sõsarad XX tantsupeost „Minu arm“ osavõtt 300 eurot.
- Rahvatantsurühm Rukkilill linaste rah-variidepluuside valmistamine rahvatant-surühm Rukkilill meestele 560 eurot.
- Valga Muuseumisõprade Selts Valga raudtee ajaloo radadel näituse koostamine 806 eurot
- Kungla Muusikali „Miskit on mäda“ lavas-tamine 3 000 eurot.
- Kungla Dreambandi 5. tegevusaasta tähis-tamine kontsertetendusega 1 170 eurot.
- Tõlliste-Puka-Sangaste segakoor transpor-dikulu üldlaulupeole Tallinnasse ja Puka öölaulupeole ning transport kooriproovi-dele septembris 623 eurot.
- Segakoor Rõõm kirikukontserdi korralda-mine 1 080 eurot.

- Segakoor Rõõm transport üldlaulupeole Tallinna 412 eurot.
- EELK Laatre Püha Laurentsiuse Kogodus-Laatre kiriku muusikasuvi 1 000 eurot.
- Lüllemäe Rahvaõpistu esinemisriided Lülle-mäe Kultuurimaja segaansamblile 175 eurot.
- Lotamõisa Arendus Öru rühma Murueide Tütred transpordi korraldamine Tallin-nasse tantsupeole ja tagasi 340 eurot.
- Piirilinna Bigbänd orkestriliikmete trans-pordikulu ja kontserdi korraldamiskulu 8.06.2019, 215 eurot.
- Lüllemäe Rahvaõpistu Lüllemäe Kultuurimaja naisrühma Kurekell esinemine Lätis 420 eurot.
- Epre Arendus jaanipäeva korraldamine Örus 1 440 eurot.
- Stuudio Joy lauljate ja tantsijate osalemine Jurmalas kaheksandal rahvusvahelisel kunstifoorumil 900 eurot.
- Stuudio Joy folklooriansambli Samsaara osalemine 39. rahvusvahelistel Hansapäe-vadel Pihkvas 695 eurot.

- Anda** Pure Forest OÜ-le ja FIE Svetlana Pavlovitsile luba seente ja marjade kokkuos-tuks aadressil Haru tnv 1, Valga.

Võõrandada vallale kuuluv vara:

- Avaliku enampakkumise korras mõtteline osa kinnistust Pärna pst 11a, Valga vald (garaaž, registriosa nr 2462340), alghinnaga 1500 eurot.
- Avaliku enampakkumise korras buss Käs-sbohrer Setra 215UL riiklik registreerimis-märk 752ATJ, alghinnaga 100 eurot.
- Võõrandada otsustuskorras OÜ Metsapro-jekt-ile (registrikood 12749401) Linnamets – 1 maaüksuselt eraldiselt 89 ja Suur-Stoke talu maaüksuselt saadud metsamaterjal.
- Otsustuskorras raieõigust küttepuude varu-miseks munitsipaalmetsadest eraisikutele.
- Linnamets–1 maaüksuselt eraldiselt 129; 130; 133 Sooru lasteaiale otsustuskorras tasuta 50cm pikkuseid lõhutud küttepuid mahus 10 rm, väärtusega 400 eurot.
- Otsustuskorras Hargla Kultuurimajale tasuta lõhutud küttepuid väärtusega 2400 eurot.
- Otsustuskorras Valga Avatud Noortekesku-sele tasuta 50 cm pikkuseid lõhutud kütte-puid mahuga 60 rm väärtusega 2400 eurot.
- Otsustuskorras MTÜ-le Valga Laskurklubi tasuta metsakuiva okaspuud väärtusega 265,4 eurot.
- Avaliku enampakkumise korras korteri-omand Öru alevik, maja nr 48-13, Valgamaa registriosa nr 2217440), alghinnaga 250 eurot.
- Avaliku enampakkumise korras korterio-mand Jakobi tn 7-20, Valga linn (registriosa nr 513140) alghinnaga 2500 eurot.
- Avaliku enampakkumise korras korteri-omand Hõbekuuse, Saru küla, Rõuge vald, Võrumaa eluruum 303.
- Auto GAZ 53-12(RZU-3.6) riiklik registree-rimismärk 889 GAC alghinnaga 200 eurot.

Eraldada:

- Valga Muuseumile 826 eurot projekti ränd-näitus ja loodusprogramm „Imeline Valga-maa” raames omaosaluse tasumiseks.
- Reservfondist Lüllemäe Kultuurimajale 183 eurot lavamonitori ostu katteks.
- Ehitus- ja planeerimisteenistusele 10 440 eurot projekti „Valga-Valka kaksiklinna keskuse arendamine” projekteerimistööde kulude tasumiseks.
- EELK Hargla Kogudusele 3500 eurot Hargla kiriku torniakende ja luukide res-taureerimiseks.

- MTÜ Karula Hoiu Ühingule 500 eurot Karula kihelkonna V pärimusmuusika-laagri läbiviimiseks.
- Taheva Valla Külade Seltsile 394 eurot pro-jekti „Hargla kogukonnaköögi nõudepesu-süsteem” omaosaluse tasumiseks.
- Taheva Valla Külade Seltsile 250 eurot pro-jekti „Uma üülaat Harglas” omaosaluse tasumiseks.
- Reservfondist MTÜ Stuudiale JOY kevadkont-serdi heli- ja valgustehnika rendiks 510 eurot.
- Valgamaa Spordiveteranide Seltsile 2019. aasta tegevustoetust 850 eurot.
- MTÜ VALGAMAA PUUETEGA LASTE VANEMATE ÜHING 1000 eurot las-telaagri korraldamiseks vähekindlustatud perede lastele ja puuetega lastele.
- Toetust huvitegevuse toetusfondist vastavalt:

- MTÜ Korvpalliklubi Valgamaa 3110 eurot;
- VALGA TENNISEKLUBI 3479 eurot;
- MTÜ “Motoklubi K&K” 4001 eurot;
- Võrkpalliklubi Viktooria 3750 eurot;
- MTÜ Stuudio Joy 4871 eurot;
- MTÜ Urban Style Valga klubi 7284 eurot;
- MTÜ Epre Arendus 3470 eurot;
- MTÜ Nahkkinnas 2527 eurot;
- MTÜ TASAKAAL 2370 eurot;
- Valga Spordiklubi 2148 eurot;
- MTÜ Valga Ukraina Selts “Kalyna” 1452 eurot;
- MTÜ Kungla (Dreamband) 2649 eurot;
- MTÜ Kungla (Muusikalitrupi tehnika) 5000 eurot;
- Lüllemäe Rahvaõpistu 560 eurot;
- Spordiklubi “Maret-Sport” 2300 eurot;
- Liivimaa Keskus 4519 eurot;
- Liivimaa Koolituskeskus 2547 eurot;
- Liivimaa Rattaklubi 6589 eurot;
- Valgamaa Noorsootöökeskus TANKLA 3500 eurot;
- Valga Muuseum 3388 eurot;
- Valga Sport (treeningväljak) 10000 eurot;
- Valga Sport (jalgpalli varjualused) 3666 eurot;
- Valga Sport (kettaheite puur) 4920 eurot;
- Valga Põhikool (Sikutajad) 329 eurot;
- Tsirguliina Kool 4540 eurot.

- Toetust noorte omaalgatuslikele projekti-dele alljärgnevalt:

- „Rahvusvaheline buffet” läbiviimiseks 200 eurot;
- „Liivimaa Maapäeva heategevuslik noorte-kohvik” läbiviimiseks 150 eurot.

- MTÜ-le Sooru Arendus seoses sportlaste osalemisega rahvusvahelistel tiitlivõistlus-tel 300 eurot.
- Valga Põhikoolile 546 eurot HITSA projekti „infotehnoloogiliste seadmete soetamine“ omaosaluse tasumiseks.

Mitte eraldada:

- Toetust noorte omaalgatuslikule projektile „JJ-Street Summer Intensive treeningud.”
- Toetust spordiklubile VALGA MOTOKLUBI.

Määrata:

- vallavalitsuse teenistustele ülesandeid seo-ses üldkasutatava supelranna ettevalmista-misega suveperioodiks 2019.
- Valga linnas Uus tn 31 elamu (ehitisregistri kood 111019990) ostueesõigusega erasta-mise käigus moodustatav katastriüksus teenindusmaaks lähiaadressiga Uus tn 31.
- 3.04. 2019 Valga Vallavalitsuse korralduses nr 154 „Hoonestusõiguse seadmine” hoo-nestusõiguse käigus moodustatav katast-riüksus teenindusmaaks aadressiga (Valga vald, Valga linn) Luha tn 2a, sihtsotstarbega elamumaa, pindalaga 615 m² (lisa).
- 3.10. 2018 Valga Vallavalitsuse korralduses

nr 349 „Seisukoht maa ostueesõigusega erastamise võimalikkuse kohta plaani- ja kaardimaterjali alusel” ostueesõigusega erastamise käigus moodustatav katast-riüksus teenindusmaaks aadressiga Väi-ke-Laatsi tn 24, sihtsotstarbega tootmis-maa, pindalaga 7940 m² (lisa).

- Kaagjärve külas Alamõisa maaüksuse (28901:002:0810) ja 23127 Londi-Raavitsa tee maaüksuse (28901:002:0683) vahele jääva reformimata maaüksusele aadress Alamõisapargi sihtsotstarbega 100% üld-kasutatav maa.
- Muuta** Valga Vallavalitsuse 5. septembri 2018 nr 324 korralduse “Maa riigi oman-disse jätmine” punkti 1.3.
- Tunnistada kehtetuks** Valga Vallavalitsuse 3. aprill 2019 korraldus nr 145 „Enampak-kumise tulemuse kinnitamine”.

Suunata Valga Vallavolikogu 31. 05 2019 istungile otsustamiseks:

- Valga vallas kehtiva jäätmehoolduseeskirja muutmine.
- Kungla tänav 24c ja selle lähiümbruse detailplaneeringu kehtestamine.
- Kehtiva vallavara eeskirja muutmine.
- Otsuse eelnõu Valga linna aukodaniku nimetamiseks.
- Korruptsioonivastase seaduse rakendamise eelnõu.

Nõustuda:

- Valga vallas Raavitsa külas asuva maaüksus piiriettepaneku numbriga LY1903202200 jätmisega riigi omandisse ja määrata aad-ress ning sihtotstarve alljärgnevalt: Raavitsa küla, Raavitsa-Kängsepa tee, sihtotstarbega transpordimaa, ligikaudse pindalaga 0,28 ha.
- Elektrilevi OÜ’le isikliku kasutusõiguse seadmisega 16 kinnistule.
- Maa ostueesõigusega erastamisega kaaso-mandisse Valga linnas, Uus tn 31.
- Väljastada kasutusluba Valga vallas Koik-külas Kopli kinnistul (katastritunnus 77901:002:0480) asuvale elamule (ehitisre-gistri kood 111020600).

Tunnistada kehtetuks:

- Valga Vallavalitsuse 19. detsembri 2018 kor-raldus nr 481 „Alatise komisjoni koosseisu kinnitamine.
- Tõlliste Vallavalitsuse 10. septembri 2017 korraldus nr 175”Hinna kehtestamine”.

- Moodustada** noorsootööga seotud taotluste hindamise komisjon.

Vabastada:

- Valga spordihallis tegutsev kohvik juunis ja augustis 2019 üüri tasumisest.
- Lions Klubi Valga MTÜ 8.06.2019 toimuva Liivimaa laada müügikoha maksu tasumisest seoses heategevusliku loterii korraldamisega.

- Anda** eraisikule otsustuskorras kasutusele eluruum aadressil Metsa tn 18-29, Valga linn, üldpinnaga 31,3 m².

Muuta:

- Valga Vallavalitsuse 06.03.2019. a korralduse nr 123 “Lüllemäe külas kinnistute jagamine ning uutele tekkinud reaalosadele aadresside ja sihtotstarvete määramine” punkt 7.1. ja sõnastada see järgmiselt: „7.1. Kirikumõisa tee 5, 100% ühiskondlike ehitiste maa”.

- Võtta vastu** kinkena korteriomand Valgas, Kõie tn 3-3 (registriosa number 1687740).
- Korrastada** 11 maaüksuse aadressid alljärg-nevalt.
- Delegeerida** relvaseaduse § 84 lg 3 kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste otsustamine Valga Vallavalitsusele

VOLIKOGU VEERG

Valga Vallavolikogu I koosseisu 18. istung toimus reedel, 31. mail 2019 Lüllemäe Põhikoolis. Kohal viibis 24 saadikut 27st.

Vallavolikogu istungil otsustati:

- **Kehtestada** korruptsioonivastase seaduse rakendamise eelnõu, millega sõnastatakse põhimõtted korruptsioonivastaste meetmete rakendamiseks Valga vallas.
- **Lubada** Trebor Agro OÜ-l (11746688) Valga vallas omandada kinnistu Agron Halduse Osühingult (11407992).

Tunnistada kehtetuks:

- Tagasiulatuvalt alates 1. märtsist 2019 kehtetuks Valga Linnavolikogu 30. märtsi 2001 otsuse nr 16 „Valga Lastekodu Kurepesa asutamine“ punkt 2.
- Sooru Lasteaia määruse number 52 seoses Sooru lasteaia liitmisega Tsirgulinna lasteaiaiga Önnelind.

Võtta vastu:

- Valga valla uuenenud jäätmehoolduseeskiri.
 - Tsirguliina Lasteaia Önnelind põhimäärus.
 - **Kehtestada** Kungla tänav 24c ja selle lähiümbruse detailplaneering.
 - **Määrata** vallavolikogu esindajaks Valga Muuseumi nõukogusse Tõnu Reinup.
 - **Delegeerida** Relvaseaduse §84 lg 3 rakendamise kohaliku omavalitsuse pädevusse.
 - **Kinnitada** rahanduskomisjoni liikmeks Aigar Hanimägi.
 - **Võtta teadmiseks** revisjoniaktis esitatud kontrollimise tulemused Valga Vallavalitsuse tegevuse õiguspärasuses personalikonkursside läbiviimisel perioodil detsember 2017 - märts 2018.
- Volikoguliikmete Teresa Sale ja Kalev Härki arupärimistele vastasid vallavanem Margus Lepik, asevallavanem Jüri Konrad ja vallahooldusteenistuse juhataja Arno Uprus.

Valga vallavanem Margus Lepik andis ülevaate vallavalitsuse teenistuste tegemistest maikuus.

Avaldusega volikogu töökorraldust toetava infosüsteemi VOLIS kohta esines vallavolikogu liige Monika Rogenbaum.

Ajalehte Valga Teataja annab välja Valga Vallavalitsus

E-post: **teataja@valga.ee**
Reklaam: **5373 6992**
Toimetus: **766 9902 või 5663 2504**
Küljendus, kujundus,
teostus: **OÜ Kuldne Lammas**
Trükk: **AS Kroonpress**

Vald kogub ideid Jaanikese motokompleksi arendamiseks

Valga vald ostis möödunud kuul Jaanikese motokompleksi, et anda legendaarsele spordikeskusele uus elu ja tulevikuperspektiiv. Kuni 1. septembrini on avatud ideekorje, kuhu kõik saavad esitada oma nägemuse Jaanikese tulevikust. Milliseid tegevusi, spordialasid või atraktsioone võiks keskus tulevikus pakkuda?

Valga Vallavolikogu ostustas aprilli lõpus toimunud istungil 19 poolthäälega omandada vallale Jaanikese motokompleks. Tehingu hinnaks määrati 240 000 eurot ning ostu järel teostatakse ideekorje kompleksi edasise saatuse otsustamiseks. Jaanikese ostu eelnõud volikogus kaitsnud Ivar Undi sõnul on ideekorje läbiviimisel vajalik kaasata kõiki asjast huvitatud osapooli, et kujundada välja arvamus motokompleksi tuleviku küsimuses. Ka vallavanem Margus Lepik kinnitas, et eesmärgiks on võetud kaasata eksperte ja erinevaid motohuvilisi, et koguda ühiselt parimad mõtted ja lahendused. Motokompleksi ostu huvides kõnelesid istungil nii volikogu liige Lauri Drubinš kui Teresa Sale, kes mõlemad rõhutasid Jaanikese tähtsust kohaliku motospordi tuleviku kujunemisel. Volikogu tegi eelnõud heaks kiites vallavalitsusele ülesandeks moodustada tööühm, kuhu kaasatakse vallavolikogu liikmed ja huvigruppide esindajad ning koheaselt asuda teostama avalikku ideekorjet, mille

Jaanikese rajad on sõiduvalmis.

tulemusi esitletakse volikogule sügisel 2019.

Ostu-müügi leping allkirjastati mai teises pooles ning Jaanikese tööühm kogunes esimesele nõupidamisele 27. mail Valga Spordihoones. Kohal olid nii motospordihuvilised, kultuuri- ja spordivaldkonna spetsialistid kui volikogu ja

vallavalitsuse liikmed. Esmalt otsustati leppida kokku kompleksi kasutuskord ning kehtestada hinnakiri. Sügiseks viiakse läbi avalik ideekorje ning kogutakse mõtteid, milliseid teenuseid, atraktsioone või spordialasid võiks keskus edaspidi pakkuda. Samuti vajab otsustamist keskuse tegutsemisvorm. Seni on keskust kõige rohkem kasutanud Valga Motoklubi, mille esindaja Einar Petersoni sõnul on raja heakorda vabatahtlikkuse alusel panustatud. „Rada on täna hoolitsetud ja treeninguteks valmis, kuid kahjuks on huvi praegu olnud väike,“ rääkis Peterson. Avaliku teavitustöö võtab enese peale Valga Sport, kelle hallata jääb Jaanikese kodulehekülj ja sotsiaalmeedia. Kohtumisel seati eesmärgiks keskusele rohkem rakendust leida. „Eesmärk on, et rada oleks lahti ja kõigile kasutamiseks. Selleks sai kompleks ostetud,“ sõnas volikogu liige Lauri Drubinš.

Jaanikese kompleks rajati 1960. aastal ning oli sealt alates populaarne motospordikeskus. Viimased ligi viis aastat on kompleks suuresti kasutusest väljas seisnud, oodates uusi ideid, milline võiks olla Eesti-Läti piiri läheduses asuva looduslikult kauni keskuse parim rakendus.

Saada meile oma arvamus! Ideekorje tulemustest tehakse ülevaade valla infokanalites ning parimad pälvivad tunnustuse! Ideekorje leiad Valga valla kodulehelt www.valga.ee

Valgas elustub keskaegne Maapäev

13. juulil taaselustab Valga Muuseumi korraldatav 15.-16. sajandi ajastupidu Vana-Liivimaa Maapäeva, mille toimumiskohaks oli ajalooliselt Valga. Pidu toimub Valga Muuseumi taga Sāde pargis.

Ajastupeol „Liivimaa Maapäev“ tutvustatakse keskaja kombeid ja pärandit. Suursündmuse keskmes on ajalooline Liivimaa Maapäev, kus kogunesid kiriku, maavalitsejate, linnade ja Saksa ordu esindajad, et ühiselt Liivimaa asju arutada. Liivimaa Maapäeval, 13. juulil astub üles etno-transs ansambel Auli (Läti), keskaegse muusika ja hansatantsudega on laval Saltatores Revalienses ja Rondellus (Eesti), taaskehastajad ja mõõgavõitlejad. Maapäeva juhib Jaanus Rohumaa.

Töötubades saavad peokülalised õppida küülikunahka parkima, valmistada endale kalanahast rahatasku, nahast käepaela, loomaluust ehte, taimedest nahamäärde või originaalse sõejoonistuse. Tegutseb sepp ja piinakamber. Soovijatel on võimalik lasta endast keskaegses rõivastuses pilti teha. Õpitakse mõõgavõitlust ja ammulaskmist, laste rõõmuks on kohal poni. Tegutseb keskaegne apteek ja kirikule koguvad annetusi nunnad. Kehakinnitust pakub Vanamõisa Toitlustus ja lastekohvik.

Kogu sündmus toimub keskaegses õhustikus ja väga on oodatud ajastutruus riietuses külalised - tule paavsti, piiskopi, raehärra või talupojana! Tantsitakse keskaegseid tantse ja toimub ühislaulmine. Õhtujuht koos taaskehastajatega tutvustab Liivimaa Maapäeva ajalugu ja tähendust keskaegsel Liivimaal.

Osalejad: Auli, Triskele, Koidu Tähed, Saltatores Revalienses, Rondellus, Jaanus Rohumaa,

Valka Koduloomuuseum, Valga Keskraamatukogu, Viikingiretked OÜ, Vanamõisa Toitlustus OÜ, Väikesed Muuseumisõbrad, Piiripealised ja Sikutajad.

Toetajad: Valga Vallavalitsus, Tiina Loomemaja, Kohalik Omaalgatus, Leader Eesti, Läti-Eesti Instituut, MTÜ Valgamaa Partnerluskogu, Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus, MTÜ Valga Muuseumisõprade Selts, Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp, Valga Raamatukogu, Valga Gümnaasium, Eesti Kultuurkapitali Rahvakultuuri sihtkapital, Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon ja Atria AS.

Õnnitleme juunikuu eakaid sünnipäevalapsi!

80. sünnipäeva tähistavad

Anatoly Gordyushov
Niina Millestrof
Valentina Sokk
Ants Teetlov
Evgeny Mazaletzkiy
Rein Dooner
Lidia Shpanner
Jaan Karu
Aleksandra Isajeva
Silvi Leppik
Jaan Koch
Sulev Reiljan

85. sünnipäeva tähistavad

Marie-Reet Smehunova
Eha Saan
Susanna Kosareva
Silvi Org
Hedvig Pungits
Raissa Kallas
Laine Siim
Valve Saarman
Koidula Liivak
Jaan Kits

90. sünnipäeva tähistab

Elisabeth Juht

97. sünnipäeva tähistavad

Hilda Kuld
Anna Vladimerova
Õie Plado

Valla koolides lõppes tegus õppeaasta

Valga vallas on lõppenud väga tegus ja saavutus-terohke õppeaasta. Vallavanema kooliaasta lõpu vastuvõtule kutsuti tänavu 23 parimat põhikooli lõpetajat ning kuus hõbe- ja kuus kuldmedali kandidaati Valga Gümnaasiumist. Valga valla koolide õpilased saavutasid ka rekord-arvu poodiumikohti aineolümpiaadidel. See on olnud pühendunud töö ning mitmete arendustegevuste tulemus, mis teeb koolipidajale siirast rõõmu ning inspireerib edasi tegutsema parimate õppimisvõimaluste loomise nimel.

Õppetöö rikastus digivõimaluste laiendamisega

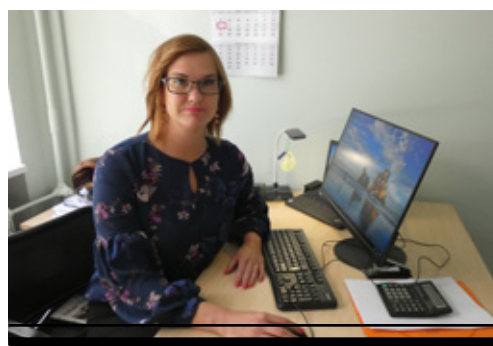
Õppetöö rikastamiseks hangiti tänavu mitmel pool uusi digiõppe- ning robotikavahendeid. Valga Kaugõppegümnaasium alustas internetipõhise õppe pakkumist Moodle'i keskkonnas. Valga Põhikool soetas omavahenditest Bee-Bot robotid, 3D prille, HITSA rahastuse toel hangiti olemasolevatele robotikavahenditele juurde 3D printer ja legorobotika komplektid. Kasekese lasteaed on samuti seadnud eesmärgiks uue suunana infotehnoloogia vahendite kasutamise. Lasteaia taotlus HITSA Progetiigri programmist legokomplektide „We Do“ soetamiseks sai positiivse vastuse. Seda võimalust kasutas ka Buratino lasteaiapere. Lisaks eelnevale liitus Valga vald toetusmeetmega „Tarkadest kasutajatest digisisu tegijateks“, mille raames soetati hulgaliselt koolidele nii süle- kui lauaarvuteid ja mõned projektorid.

Noori ettevõtjaid saatis edu

Valla koolid olid edukad õpilasfirmade konkurssidel. Lüllemäe Põhikooli mini-minifirma „Anna minna“ tüdrukud arendasid oma toodet niivõrd edukalt, et saatsid isetehtud šokolaadikommid kenas karbis jõuludeks ka presidendile. Selle eest saadeti neile kutse osaleda lastekaitsepäeval roosiaias presidendi vastuvõtul. Käesoleval õppeaastal taastati ka Tsirguliina Koolis õpilasfirmade tegevus. Minifirma Lõbudik saavutas Valgamaa õpilas- ja minifirmade konkursil teise koha ning võistlusel „Eesti parim minifirma 2019“ jõuti finaali võistlusele ehk kaheteistkümneparima hulka. Hargla Põhikooli minifirma R-Golf sai I koha Valgamaa ettevõtluskonkursil „Nupp nokib“ ning eripreemia üleriigilisel konkursil „Eesti parim minifirma 2019.“ Samal konkursil saavutas maakonnas II koha Valga Põhikooli õpilasfirma Maiusmokad.

Valla koolid tegid tihedalt koostööd

Valga valla koolid tegid omavahel palju koostööd ja võtsid vastu arvukalt külalisi. Märkimist väärib koostöö Valga Muusikakooliga, tänu millele on valla eri paigus võimalik muusikaõpet saada. Valga Põhikool tegi karjääriõppe osas koostööd gümnaasiumi, kutseõppekeskuse ja töötukassaga; loovtööde osas Valga muusikakooli ja Valka kunstikooliga. Ühiselt tegutsesid ka gümnaasiumi ja Priimetsa koolide õpilasesindused. Õppetunde viidi läbi erinevates asutustes, näiteks Valga muuseumis ja

Haridusspetsialist Ivi Tigane.

raamatukogudes. Tänu koostööle Valka Kunstikooliga on Valga Muusikakooli üks klassiruum saanud omapärase ja uudse ilme, seda kaunistab õpilaste enda loodud seinamaal. Lüllemäe põhikool tegi Antsla Gümnaasiumiga kaks õpetajavahetust ning ühe õpilasvahetuse. Vahetuses osalenud õpetajad töid esile üksteisest õppimist kui õpetamise kvaliteeti tõstvat tegevust. Lüllemäe Põhikool tähistas tänavu 55. tegutsemisaastat ning pärast pikka restaureerimist jõudsid majja tagasi Artur Lokki ja Elmar Kitse suuremõõtmelised ja kallihinnalised maalid. Valga Priimetsa koolis on aastaid linna kunstikuu raames korraldatud koolis kunsti- ja käsitöönäitusi. Loomeinimesi on kutsutud oma maakonnast ja kaugemaltki. Kool väärtustab oma õpilastes kunsti- ja ilumeele arengut. Lasteaed Pääsuke paneb laste töid eri tähtpäevade puhul üles vallamaja seintele. Näituste osas on väga tihe koostöö ka Valga Kultuuri- ja Huvialakeskusega. Projektide, õppekäikude huvitavate külalistega ning loovtegevustega on rikastatud kõikide õppeasutuste igapäeva töö nii valla kõige väiksemas õppeasutuses Öru Lasteaed-Algkoolis kui ka teistes koolides ja lasteaedades.

Keelekümbalus toetab õppimist

Õppeasutustes pööratakse palju tähelepanu keelekümbalusele ja keeleõppele. Valga Priimetsa Koolis on tähtsal kohal multikultuurne

areng ning kaasava hariduse põhimõtete rakendamine. Vabariigi kuus kooli on ühinenud multikultuursete koolide võrgustikku MUKK, et arendada mitmekultuuriliste koolide jätkusuutlikkust. Koostööst on olnud palju kasu, enim kaasava hariduse rakendamises. Walko lasteaed seadis keelaastal oma eesmärgiks eesti keele ja meele hoidmise lastekirjanduse kaudu. Õpiti selgeks ja lavastati mitu vahvat näidendit, mida esitasid eesti keeles lapsed, kelle kodune keel on vene keel. Lasteaed Pääsuke tegutseb samuti keelekümbalusprogrammi järgi, tänu millele on paljud muukeelsed õpilased edukalt jätkanud õpinguid eesti keeles. Lastevanemad hindavad keelekümbalusmetoodikat väga kõrgelt ning meetod võidab aasta-aastalt populaarsust. Ka paljud vanemad on hakanud tundma huvi eesti keele omandamise vastu.

Haridus on uuenemas

Haridusuuenemistest on näiteks Valga põhikoolis koostöös lapsevanemate ja hoolekoguuga jõutud otsuseni käitumise ja hoolsuse kokkuvõtvast hindamisest ning probleemidega tegeletakse kohe nende ilmnemisel. 1.-3. klassis loobutakse loovainete numbri- lise hindamisest. Hargla koolis on alanud läbirääkimised Gaia hariduse juurutamiseks. Sooru ja Tsirguliina lasteaiapereid tegutsevad sügisest edasi ühtse õppeasutusena. Ka valla õppehoonetes viidi möödunud kooliaastal läbi mitmeid uuendustöid. Nii valmis näiteks Valga Põhikooli juurdeehitus, mis avardab oluliselt kooli võimalusi. Kevadel alustati ka lasteaed Walko renoveerimisega. Lisaks uuendati EAS'i ja Valga Vallavalitsuse toel möödunud sügisel Lüllemäe Põhikooli võimla, mis oli kaua remonti oodanud.

Ivi Tigane
haridusspetsialist

KONKURSS-FESTIVAL ANNETEKODA 2019

23. augustil eelvoor

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses kell 17.00

KUTSUME KÕIKI EESTIMAA ELANIKKE
SÕLTUMATA VANUSEST ESITLEMA OMA ANDEID
ÜKSKÕIK MILLISEL ERIALAL.

Eelvoorud, mis on avatud publikule,
saavad alguse selle aasta suvel erinevates kultuuriasutustes üle Eesti
ja lõppesitlus-finaal parimatele toimub septembris Tallinnas.

Esimesed viis žürii poolt välja valitud ande-esitlust saavad rahalise auhinna.

ANNETEKOJA PATROON ON
EESTIMAA SUPERTÄHT - ANNE VESKI!

Selleks, et osaleda, saada hiljemalt 20. juuniks 2019
aadressile ylle@valgakultuurikeskus.ee 2 minutilise videomaterjal,
pidades silmas selle esitamist laval (lubatud ka mobiiltelefoni variant).

Lisainfo on nähtav www.kultuurikoda.eu
Annetekoda korraldavad Eesti Kultuuri Koda ja Muusikute fond PLMF.
Toetajate seas on TV3, Selver, Art Decor ja paljud teised.

AVASTA ENDAS ANNE JA JAGA SEDA KÕIGIGA!

Jaanituled Valga vallas

21.06 kell 20 Jaaniõhtu Örus ansambliga Topeltmäng.
Vahepalad Samsaara Studio tantsijatelt.

21.06 kell 20 Jaaniõhtu Lüllemäe Kultuurimaja tagusel külaplatsil
ansambliga Sada ja seened.

22.06 kell 9.30 Hargla võrkpalliturniir Maakultuurimaja juures.

22.06 kell 17 Hargla külapäev ja jaaniõhtu Hargla Maakultuurimaja
juures koos IRENA ja IVAR HANSENIGA.

23.06 kell 9 Võidupüha tähistamiseks pargade ja lillede asetamine
Valga Vabadussamba jalamile.

23.06 kell 21 Valga ja Valka ühine jaanituli Valka laululaval.
Läti poolelt ansambel Baritoni, Baltie lāči, Elizabete
Zagorska grupp ja kapell Valka välē. Eesti poolelt
ansamblid Topeltmäng ja S.E.K.S. Pilet 5 €.

24.06 kell 21 Jaanituli Sooru järve ääres, DJ Ploškin ja rahvalikud
mängud.

Depressioonis noor ootab abi: andke mulle vastus, kas mul on paremat tulevikku

Kooliaasta lõpp annab põhjuse teha kokkuvõtteid ja kirjeldada pisut sotsiaalpedagoogi argipäeva.

Ülesanded ja ootused on erinevad, sõltudes kooli eripärast ja võimalustest. Sotsiaalpedagoog on ühendav lüli õpilase, kooli, kodu ja tugispetsialistide vahel, aidates vahendada ilmnunud probleeme ja muresid ning leida neile lahendusi. Olen teinud koostööd lapsevanemate ning koolide, Rajaleidja keskuse, laste ja noorukite vaimse tervise kabineti, politsei, vallavalitsuse ja paljude teistega. See on olnud hingestav ja saavutusrikas koostöömimine.

Põhjusesta puudumise taga on lahendamata probleemid

Tegelenud olen kooliaasta jooksul 74 õpilasega, neist 25 tüdrukuga ja 49 poisiga. Põhikoolieas poistel kipub olema rohkem muresid, mis pole meie koolide eripära, vaid aeg-ajalt laiemalt kajastatud mure Eesti koolides üldse. Lahendada tuleb erinevaid probleeme, aga sagedamini on raskusi koolikohustuse täitmise, tervise või käitumisega. Põhjusesta puudumine on tagajärg põhjustele, mille tõttu õpilane ei taha või pole suuteline minema kooli: terviseprobleemid, tõrjutus, perekonnas asetleidnud sündmus, ebasoodne kasvukeskkond või muu põhjus. Koolitöötajal on vähe võimalusi mõjutada kooliväliseid põhjusi, aga võimalik on viia laps ja vanemad kokku spetsialistidega, kes saavad aidata. Kui õpilane tuleb kooli mistahes murekandamisega, on kooli võimuses luua lapse jaoks toetav keskkond.

Järgnevatest õpilaste mõttekatketest paistab mureliku südamega õpilase raskus tulla toime koolis olemisega ning kui ootamatu võib olla õpilase kooli tuleku ajend.

... Homme algab jälle kool. See on nii raske. Olla teiste inimeste keskel, näha kui normaalsed on kõik. Kuid siis olen mina, kes istub kuskil nurgas ja istub telefonis. .../

... Järgmine aasta käes. ... Midagi pole juhtunud. Mõttetu sitt rutiin. Kooli ma täna ei läinud. Homme lähen, tasuta interneti pärast. Ma kuulan üht eesti räppi ... „Teesklus“ ... See laul on nii fucking tõsi. Pohhuism on elustiil. .../

Sotsiaalpedagoog Ere Arbeiter.

Ka lapsed kannatavad ühiskonnas valitsevate pingete all

Sageli tuleb tegeleda õpilase tervisehäire või tervistkahjustava harjumusega. Terviserikke kahtluse korral on sotsiaalpedagoogi ülesanne vanemate kokkuviiimine vastavate spetsialistidega. Õpilased kannatavad sarnaselt täiskasvanutega ühiskonnas valitsevate pingete all, mistõttu mõnel juhul lubab psüühiline seisund tegeleda ainult elus püsimisega ja õppimine või muud kohustused tunduvad võimatu pingutusega. Kui hingeelust kaob tasakaal, võib vastuseks olla enese lõikumine või „mängimine“ surmamõtetega.

... Mis on depressioon? ... Kustunud on lootus. Iseendale valetamine, et kõik saab korda. Nagu ka arstid räägivad. ... See on täielik pimedus, tühjus. Iseenda sees oleksid nagu demonid, mis hävitavad ükshaaval hinge. ... Kuid mitte keegi pole tähele pannud, mida ma olen saavutanud. Ma olen vaeva näinud, et elada. .../

... Kas tõesti arvate, et olen õnnelik oma valudes, mille ise olen tekitanud? Kahetsen igat haava, armi, mis on mu kehal. ... Sild. ... Ma olin ääre peal. Toetasin õrnalt käsi. Peaaegu oleks lahti lasknud ... siis poleks mind enam siin. Praegu kahetsen, et ei hüpanud. Oleks pidanud! .../

Sõltuvusprobleemide korral võib noor vajada meditsiinilist tuge

Murekoht on õpilaste tervistkahjustav käitumine: tubakatoodete ja alkoholi tarvitamine. Kui alkoholi tarbimine toimub väljaspool kooliaega, siis suitsetamine jõuab puhuti lausa koolilävele. On selge, et koolispetsialistid üksinda ei lahenda õpilaste suitsetamise probleemi, vaja on vanemate, politsei ja kooli koostööd. Juhtudel, kus õpilane on suitsetanud üle aasta-kahe, on probleemiga tegelemisel vaja juba meditsiini tuge.

... Ma olen suitsetaja. Kuid miks ma suitsetan? Mul on loll mõtlemine vahest. See on ühest laulust: kui kustutan suitsu, siis mind siin maailmas enam pole. Elu on minu arvates sitt ja mõttetu. .../

... Eile ostsin endale veinipudeli. No mulle osteti. Hea vein oli. Ma olen millegi pärast kohutavalt vihane. Ma pole pikka aega suitsu saanud. ... Sitaks kurb on olla. Mul on igav. Oleks vaja tegevust või juua, et unustada hetkeks reaalne elu. .../

Kiusamine mõjutab kogu koolikeskkonda

Õpilastevahelist kiusamist tuleb ette koolikeskkonnas, koolist väljaspool ja osa kiusamisest on liikunud ka internetti. Kiusamine häirib õpilase emotsionaalset heaolu, samuti klassikollektiivi ja koolikeskkonna üldiselt. Koolides tegutseb noorteühing TORE, mille tegevused arendavad õpilast olema parem sõber, klassi ning koolikaaslane. Samuti rakendatakse KiVa programmi, et koolikiusamist ennetada ja märgatud juhtumeid lahendada. Sotsiaalsete oskuste tugevdamisele suunatud tegevused on vajalikud, kuna muidu oleks tõenäoliselt koolides kiusamisjuhtumeid oluliselt rohkem.

... Tahan kogu aeg oma elust midagi muud. ... Kõik sunnivad nii palju. Ma ei jaksa. ... Tegelekult ma lootsin, et kõik saab korda. Praegu seda lootust pole. ... Andke mulle vastus! Kas mul on paremat tulevikku? .../

Meie, täiskasvanud, vastutame laste tuleviku eest. Peame andma sellele lapsele ja kõikidele teistele lastele vastuse, mida nad ootavad. Positiivseks vastuseks on vaja kõikide täiskasvanute ühist panust. Oleme justkui harjunud või õppinud mõnikord üksteist mitte usaldama, süüdistama või vastasseise looma, ent see ei aita lapsi. Teineteise kuulamine ja usaldamine tasub ära!

Ere Arbeiter
Sotsiaalpedagoog

Birgit Siigur
Sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonna lõuna piirkonna juht

Rääkides lapsi abistavatest elukutsetest, jääb tihti kõlama rakendatavate meetmete ebaapiisavus. Jah, loomulikult võiks toetavaid võimalusi enam olla. Siiski, see, mis lapsele ja tema perekonnale enam tuge pakub, ei ole mitte sekkumine iseenesest, vaid sekkumise viis, kuidas seda tehakse. Märkamise, hoolimise, mõistmise ja lugupidav suhtumine on need omadused klienditöös, mis on positiivse muutuse käivitajaks.

Sotsiaalpedagoog on justkui tugisamas õpilase, kodu ja kooli vahel. Kooliväliste murede korral oskus kaasata teisi spetsialiste ehk seesama toetava võrgustiku künarnukitunne, mis lapse jaoks oluline on. Kindlasti on sotsiaalpedagoogile oluliseks koostööpartneriks lastekaitsetöötaja, kellega vajadusel koos last ja tema perekonda toetada, nõustada ja jõustada.

Senise koostöö pinnalt saan öelda, et Valga vallas on suureks ressursiks spetsialistide siiras soov last ja tema olukorda mõista ning toetada. Tõepoolest, miks mitte mure korral pöörduda!

Valga
Kultuurikeskus
Kino Säde

www.kino.valga.ee

“ROCKETMAN” draama, fantaasia
16. juuni kell 20.30, 20. juuni kell 18.30

“MEHED MUSTAS: GLOBAALNE OHT” komöödia, märul, seiklus
16. juuni 18.30, 17. juuni 19.00 - vaata rohkem www.kino.valga.ee

“PREILID PETISED” komöödia

17. juuni 17.00, 19. juuni 19.00 - vaata rohkem www.kino.valga.ee

“EILE VEEL” komöödia- kinos 28. juunist!

“LEMMIKLOOMADE SALAJANE ELU 2” kogupere, animatsioon

16. juuni 16.30 2D, 19. juuni 17.00 2D, 22. juuni 12.00 3D

“KOERA KODUTEE” kogupere, - kinos alates 21. juunist!

“KOLENUKUD” kogupere - kinos alates 28. juunist!

KAVA ja rohkem infot www.kino.valga.ee

Anna oma panus Valga valla avatud valitsemise tegevuskava koostamisse!

Ootame Sinu ettepanekuid, kuidas kodanikke kaasata valla juhtimisse, kuidas muuta valitsemine avatumaks ja kuidas tagada parem info kättesaadavus otsuste kujunemisest.

Avatud valitsemise tegevuskavas võiksid olla järgmised tegevused (märgi ristiga):

- ☐ Noorte volikogu loomine ja kaasamine volikogu töösse
- ☐ VeebiülekanDED volikogu istungitest
- ☐ Inimeste laiem kaasamine valdkondlike arengukavade koostamisse
- ☐ Külavanema statuudi vastuvõtmine
- ☐ Valla ametnike fotod ja tegevusvaldkonna tutvustus valla kodulehele
- ☐ Valla ametnike vastuvõtud piirkondlikes teeninduskeskustes
- ☐ Poliitikute ja ametnike koolitamine kaasava poliitikakujunduse põhimõtete ja meetodite osas
- ☐ Piirkonnapõhise kaasava eelarve protsessi läbiviimise korra välja töötamine

Kommentaariid ja ettepanekud:

Palun vii täidetud ankeet valla teeninduskeskusesse või vallavalitsusse (Puiestee 8, Valga) sekretäri kätte hiljemalt 30. augustiks 2019.

Ankeedi saatjate vahel loositakse välja üllatuskingitus!

NIMI:

TELEFON/E-POST:

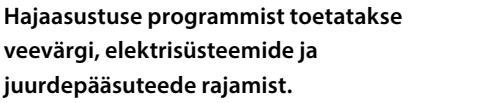
Ettepanekuid saab esitada ka valla kodulehel www.valga.ee

Valga Vallavalitsusele laekus tänavu 49 hajaasustuse programmi taotlust, millega soovitakse toetust kogusummas 166 717 eurot. See on märkimisväärne kasv, võrreldes eelmise kevadega, mil vallale laekus maapiirkondadest 20 taotlust juurdepääsuteede, elektrisüsteemide või veevärgi ja kanalisatsiooni kaasajastamiseks.

Kogukonna- ja koostööprojektide spetsialist Marika Muru hinnangul on sedavõrd suure taotluste arvu põhjuseks inimeste teadlikkuse kasv, et nad pakutud võimalusest aktiivselt kinni haaravad. „Kindlasti on mõjutanud vallavalitsuse põhjalik teavitustöö hajaasustuse programmi toetuse kohta, et info on jõudnud nii paljude huvilisteni. Taotlejad kasutasid rohkesti piirkonnasekretäride abi esitatavate dokumentide vormistamiseks ning nõu saamiseks pöörduti palju ka otse vallavalitsuse poole,“ rääkis Muru.

Nüüd tegeleb vallavalitsus taotluste vastavuse kontrollimisega ning kõigile nõuetele vastavaid taotlusi asub hindama spetsiaalne komisjon. Hiljemalt 21. juuniks edastatakse Rahandusministeeriumile valikusse jäänud taotluste lõppsumma ja maksimaalne summa, millega Valga Vallavalitsus on valmis programmi elluviimises jooksval aastal osalema. Seejärel otsustab ministeerium, milline on riigipoolse toetuse suurus kohalikule omavalitsusele. Iga taotleja panus peab olema vähemalt 33% ja toetus moodustab kuni 67% tehtavatest kulutustest, viimasest pool

tuleb riigi eelarvest ja pool tasub kohalik omavalitsus. Lõpliku otsuse toetuste määramisel teebki vald peale ministeeriumilt vastuse saamist, kui on selgunud summa, mille ulatuses on võimalik projekte toetada. See toimub hiljemalt 5. augustiks, misjärel teavitatakse kõiki taotlejaid tehtud otsusest.

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades. Programmist toetatakse majapidamistele hoonete väliste vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ning juurdepääsuteede rajamist. Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toetatakse ka autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Vald osaleb tänavu projektis, millega võetakse suund avatumale valitsemisele, mis toimub dialoogis elanikega ja kodanikuühiskonda kaasates. Aasta jooksul tehtava ettevalmistustöö tulemusena valmib Valga valla avatud valitsemise tegevuskava, mille elluviimine aitab korraldada kohalikku elu senisest paremini, kaasavalt ja läbipaistvalt.

Esimalt osalesid vallajuhid ja ametnikud E-riigi Akadeemia korraldatud koolitusel, kus ekspertidelt saadi nii üldisemaid põhimõtteid kui ka konkreetsemaid juhiseid, mida meie vallas rakendada. Ekspertide ettepanekul saavad Valga valla avatud valitsemise keskmes olema neli teemat: kodanikuaktiivsuse toetamine ja partnerlus, noorte osaluse ja omaalgatuse ergutamine, dialoog elanike ja kogukondadega neid puudutavate otsuste ettevalmistamisel ning võimu läbipaistvus ja avalikkuse ligipääs kohaliku võimu tegevust puudutavale teabele. E-riigi Akadeemia arvates võiksid tegevuskavas olla näiteks sellised tegevused: avalikustada kokkuvõtlikult volikogu liikmete tööst osavõtt; kaaluda valla ajalehe ilmumist 2x kuus senise 1x asemel; võtta kasutusele veebipõhised küsimustikud ja arutelukeskkonnad ning kasutada noortega suhtlemisel noorte eelistatud kommunikatsioonikanaleid.

Selleks, et välja selgitada inimeste ootused
ja soovid, kuidas kodanikke kaasata valla-
juhtimisse, toimusid vallas piirkondlikud

rahvaarutelud „Kuidas muuta Valga valla juhtimine avatumaks?“. Lüllemäel, Örus, Soorus, Harglas ja Valgas toimunud aruteludel avaldasid inimesed arvamust, mis on piirkonnas hästi ja mis vajaks parandamist. Koosviibimisi juhatasid küla- ja kogukonnaliikumise eestvedajad Ivika Nögel ja Krista Habakukk MTÜ-st Eesti Külaliikumine Kodukant. Krista Habakukk rõhutas, et arutelu eesmärgiks on soov omavalitsusi ja kodanikke omavahel rohkem sidustada. Kõigil aruteludel kirja pandud mõtetest ja kogemustest koostatakse konkreetne plaan, mille alusel saab vald tegutsema asuda. Rahvaaruteludel osalejate poolt toodi välja mitmeid tegevusi avatud valitsemise edendamiseks. Nendeks olid näiteks: eelarve läbi- paistvamaks muutmine, piirkondliku kaasava eelarve rakendamine, noortevolikogu loomine, veebiülekanne tegemine volikogu istungitelt ja külavanemate statuudi väljatöötamine.

Kes ei saanud osaleda rahvaaruteludel, aga soovib teha ettepanekuid avatud valitsemise tegevuskavasse, saab seda teha valla kodulehel www.valga.ee ja Valga Teatajas avaldatud ankeedi kaudu.

Projekti „Avatud valitsemise tegevuskava koostamine Valga vallas” kogumaksumus on 11 427,50 eurot, millest toetus on 9713,38 eurot. Projekti periood on 1. märts - 31. detsember 2019.

Projekti toetatakse Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest.

Marika Muru
Kogukonna- ja koostööprojektide
spetsialist

Taheva Sanatooriumi asenduskodu tähistas 24. mail veerandasaja aasta möödumist tegevuse alustamisest. Ümmarguse sünnipäeva auks avati kaks uut, kaasaegset peremaja, mis saavad asutuse elanikele edaspidi koduks.

Pidupäeva puhul olid õnne soovima tulnud kaasteelised ja toetajad nii lähemalt kui kaugemalt. Valga vallavanem Margus Lepik rõhutas tervituskõnes, et Taheva Sanatoorium on oma tegevuses alati olnud piirkonnale asendamatu väärtus ning jääb selleks ka edaspidi. Erilist rõõmu valmistab viimase aja kiire areng, mis muuhulgas viinud kahe uue peremaja valmimiseni, kus asutuse hoolalused hubase ja turvalise keskkonna leiavad. Ka SEB heategevusfondi esindaja sõnul oleks aseduskodu uutest peremajadest parem vaid see, kui neid üldse tarvis ei läheks.

Ilusad helekollased kodumajad õnnistas

sisse pastor Enno Tanilas Karula kogudusest, keda seovad Tahevaga pikaajased sidemed. „Paljud, mis on minus vaimset, on pärit siit paigast,” kõneles Tanilas, kelle hinnangul ei tohiks me kunagi unustada, et tervis, turvalisus või elus hästi minek pole iseenesestmõistetavad või igavesed. Teiste toetamine ja heategevus hakkab ühiskonnas jõudu koguma ning tasapisi mõistame, et teiste aitamine ei tee meid endid vaesemaks.

SA Taheva Sanatooriumi nõukogu esimehe Jüri Konradi eestvedamisel istutati uute majade ette kaks tammepuud, mille eest asenduskodu lapsed kastmisvett tuues esimest hoolt kandma asusid. Järgnenud tänuavalduste käigus andis asutuse personal tänukirja üle Taheva Sanatooriumit viimase aasta vältel juhtinud Jane Kasele. Meeleoluka kontserdi andis nii sanatooriumi elanikele kui külalistele Uku Suviste.

Valga valla planeeringute teated

Detailplaneeringu kehtestamine

Valga Vallavolikogu 31.05.2019. a istungil kehtestati Valga linna Kungla tn 24c ja selle lähimbruse detailplaneering.

Valminud detailplaneeringuga antakse uus ehitusõigus Kungla tn 24c krundile inimeste kogunemishoone (sakraalhoone) ja abihoone püstitamiseks. Põhihoone maht on planeeritud krundi Kungla tänava poolsele osale. Abihoone püstitamiseks on ette nähtud hoonestusala krundi sisemusse. Kungla tn 24c krundile määratakse planeeringuga järgmine ehitusõigus:

- krundi kasutamise sihtotstarve – ühiskondlike hoonete maa;
- hoonete suurim lubatud arv – 2 (põhihoone ja abihoone);
- hoonete suurim lubatud ehitisealune pind – 350 m²;
- hoonete lubatud maksimaalne kõrgus – kuni 11 m (3 korrust) põhihoonel ja kuni 5 m (1 korrus) abihoonel;
- hoonete suurim lubatud sügavus – 1 korrus põhihoonel.

Planeeringualale kavandatakse juurdepääs Kungla tänavalt. Mootorsõidukite parkimine on lahendatud krundil. Planeeritud on kuni 18 parkimiskohta. Planeeringuga on lahendatud ka tehnovõrkudega ühendamine ja võrkude põhimõttelised asukohad. Planeeringuga on tagatud krundi 20 % ulatuses haljastamine.

Detailplaneeringuga tehakse ettepanek Valga linna üldplaneeringu muutmiseks maakasutuse juhtotstarbe osas. Korterelamumaa asemel planeeritakse ühiskondlike hoonete maa. Nimetatud muudatus on üldplaneeringu tervikliku lahendusega sobiv ega takista

üldplaneeringuga seatud eesmärkide täitmist.

Planeeringu menetluse käigus on antud eelhindang detailplaneeringu elluviimisega kaasneva võiva eeldatava mõju kohta majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ja looduskonnale, mille tulemusena leiti, et olulist keskkonnamõju ei kaasne ning keskkonnamõju strateegilist hindamist ei algatata.

Kehtestatud detailplaneeringuga ja kehtestamise korraldusega on võimalik tutvuda Valga valla veebilehel <https://www.valga.ee/238>.

Koostatav detailplaneering

Valga Linnavalitsuse 06.08.2014. a korraldusega nr 182 algatati Valga linna Pika, Petseri, Roosi ja Soo tänavate vahelise kvartali detailplaneering. Planeeringu peamine eesmärk on Valga linna Pika, Petseri, Roosi ja Soo tänavate vahelise kvartali korterelamute parkimisprobleemi lahendamine ja selle alusel maakasutuse põhimõtete väljatöötamine ja kasutuskokkulepete sõlmimine, et saavutada väärtuslikum ja kaasaegsetele tingimustele vastav elukeskkond.

Detailplaneeringu eskiislahendust on tutvustatud avalikul väljapanekul ja avalikul arutelul. Järgmises menetlusetapis kooskõlastatakse detailplaneering ametkondadega ja valmistatakse ette vastuvõtmiseks. Kuna detailplaneeringu menetlus on avalik, siis on igalühel võimalik avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Oma arvamus tuleb saata Valga Vallavalitsusele (Puiestee tn 8, Valga linn, Valga vald, 68204 Valgamaa või e-post valga@valga.ee).

Detailplaneeringu materjalid on avaldatud Valga valla veebilehel <https://www.valga.ee/238>. Materjalidega on võimalik tutvuda ka Valga Vallavalitsuses (tuba 309).

Tarkust pole iial hilja koolikotis koju viia!

Valga Kaugõppegümnaasium võtab vastu uusi õpilasi 2019/2020 õppeaastaks

Valga Kaugõppegümnaasiumis on võimalik saada põhi- ja keskkooliõpetust neil, kel õpingud erinevatel põhjustel pooleli jäänud.

Õppimisvõimalused:

PÕHIKOOLI 7.-9.klass (alates 17. eluaastast). Õppetöö toimub mittestatsionaarses õppevormis 2 päeva nädalas. Valga Kaugõppegümnaasiumi 9.klassi lõpetaja saab põhikooli lõputunnistuse, millega saab jätkata õpinguid gümnaasiumis või kutsekoolis.

GÜMNAASIUMI 10.-12.klass (õppima saavad tulla kõik need, kellel on põhikool lõpetatud). Õppetöö toimub mittestatsionaarses õppevormis 2 päeva nädalas. Valga Kaugõppegümnaasiumi lõpetaja saab gümnaasiumi lõputunnistuse, millega saab kandideerida üldistel alustel kõikidesse kõrgkoolidesse.

Lisaks avatakse 10. ja 11.klassis e-õppe klass – õppetöö toimub Moodle keskkonnas, tundides kohal käima ei pea. Õpilasel peab olema võimalus kasutada arvutit, printerit ja skannerit.

Õppida on võimalik eksternina – avaldus tuleb esitada hiljemalt 1.novembriks ning kõik õppeained lõppevad eksamiga.

Koolis rakendatakse VÕTA (varasema õpi- ja töökogemuse arvestamine) võimalust.

Dokumentide vastuvõtt
(v.a 01.-28.07.2019 – kollektiivne puhkus)
E-R 9.00-14.00 aadressil Uus 35
või elektroonselt (digiallkirjastatult) kool@vkog.edu.ee

Avaldusele lisada põhikooli lõputunnistus, klassitunnistus, väljavõte õpilasraamatust, ID-kaardi koopia.

Info tel 764 1594 või kool@vkog.edu.ee

www.saag24.ee

SAAG 24

ELVA - OLEREXI TANKLA VASTAS
VALGA - VALGUSFOORI JUURES
OTEPÄÄ - TECHNE TÖÖKOJA KÕRVAL
VILJANDI - RAEI AUTOKEKUS

259 €

Rohulõikur FS 55

Parim masin kodusteks muru ja heina trimmerdamiseks.

Komplektis pehmenduspadjaga õlarihm, trimmikaitse ja trimmipea.

RENDIME AIATEHNIKA

Mullafrees
Oksapurustaja
Kõrglõikur
Hekipügaja
Muruõhutaja
jpm.

STIHL IMOW ROBOTNIIDUKID! + KAASA KINGITUS

KÜSI PAKKUMIST ESINDUSEST!

Pakume ka paigaldust

HOOLDUSESSE ON OODATUD VEEL:

**MOOTORSAED TRIMMERID
VÕSALÕIKURID
HEKIPÜGAJAD
SURVEPESURID
MULLAFREESID**

VÄIKETEHNIKA REMONT JA HOOLDUS!

TOO OMA NIIDUMASIN HOOLDUSESSE JUBA TÄNA!

VAHETAME MASINAL: MAHLAD, FILTRID, RIHMAD. VAJADUSEL KA VÄSINUD KONDID JA KULUNUD LIIGESID!

Vanametalli KOKKUOST

ALATI HEAD HINNAD

5198 1222

PETSERI 38A, VALGA

www.tolmets.ee

Puurvesi PUURKAEVUD

www.puurvesi.ee

- Puurkaevude ja maasoojus-puuraukude puurimine, projekteerimine ning hooldus.
- Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reoveemahutite, septikute, biopuhastite, süvaveepumpade ja veefiltrite paigaldus ning hooldus.

+372 5569 4310; taavi@puurvesi.ee

puurvesi

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

www.EST-LAND.ee

OÜ ETEST PR

ostab metsa- ja põllumaad.

Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

METSAINVEST
www.metsainvest.ee

KASVAVA METSA OST KINNISTUTE OST PÕLLUMAA OST

Vallikraavi 2, Tartu +372 55 40 150
info@metsainvest.ee metsainvest

REKLAAMI VALGA TEATAJAS

kuldne@kuldne.com, 53736992
Hinnad soodsad!

PUURKAEVUMEISTRID

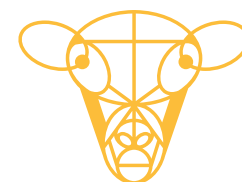
Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septicude ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel 52 69 604
www.puurkaevumeistrid.ee

VALGA BETOON

Vajad betooni? Meie aitame!
AASTARINGSELT!

VILJANDI TN. 82C, VALGA +372 5883 9223 info@valgabetoon.ee, www.valgabetoon.ee

KULDNE LAMMAS

- Raamatud
- Ajalehed
- Reklaamtrükised
- Kleebisid
- Kujundamine
- Küljendamine
- Trükkimine
- Otsepostitus

kuldne@kuldne.com
5373 6992
www.kuldne.com

coop | Pank

Kõigis Valgamaa
Coopi kauplustes saab nüüd
sularaha sissemakseid teha

Nell Jõesuu sularaha sissemakset tegemas (foto autor Teevi Pihlak)

Eestimaine Coop Pank on üllatanud turgu mitme uude lähenemisega ning toonud seeläbi elevust kogu pangandusturule. Panganduse ja kaubanduse koostööle üles ehitatud Coop Pank toob igapäevased pangateenused inimestele lähemale.

Sularaha tähtsus ei ole vähenenud

Ehkki kaardimaksed on saanud normaalsuseks ja selle populaarsus kasvab veelgi, tuleb ka tänapäeval igapäevaselt ette olukordi, kus sularahata ikka läbi ei aja. Coop Pank avas lisaks sularaha väljamakse teenusele maikuus ka sularaha sissemaksete teenuse ligi 200 Coopi kaupluses. Suve keskpaigaks saavad panga era- ja ärikliendid raha arvele panna juba rohkem kui 300 Coopi kaupluses, mistõttu kasvab sularaha sissemakse kohtade arv üle Eesti enam kui kaks korda.

Teenus on avatud kõigis Valgamaa Coopi kauplustes. Kui sai varasemalt maakonnas sissemakseid teostada vaid linnades, siis nüüd toob Coop Pank juurde 15 sularaha sissemakse kohta. Sis-

makseid on võimalik teha Valgas Selvehalli, Sõpruse ja Võru kaupluses ning Valga Konsumis.

Kodumaine Coop Pank on Eestis esimene ja ainus, kes sellist teenust pakub. Coop Panga Lõuna-Eesti piirkonna juht Nell Jõesuu sõnul toimib sissemakse kaupluse kassas sama lihtsalt nagu pangautomaadis. „Klient ulatab sularaha müüja kätte, sisestab oma pangakaardi makseterminali ja kinnitab summa PIN-koodi sisestamisega. Müüja ulatab seejärel kliendile sissemakset kinnitava kassatšeki. Teenust saavad kasutada ainult Coop Panga era- ja ärikliendid, sest sularaha kantakse kliendi Coop Pangas asuvale arveldusarvele. Raha jõuab arvele hetkega ja on kohe kasutatav. Arvele saab panna ka münte. Teenus on kindlasti vajalik just suvel palju ringi liikuvatele laadalistele, marjamüüjatele, samuti ka väikestele ettevõtetele, kelle kliendid eelistavad arveldada sularahas.”

Hoiame elu igas Eestimaa nurgas

Nelli sõnul on Coop Panga eesmärk tagada võimalused hea elu elamiseks igas Eestimaa nurgas. Coop Sula teenuse edukas turule toomine

ja klientide positiivne vastuvõtt on kinnituseks, et sellised teenused, mis muudavad väljaspool suurlinnasid elavate Eesti inimeste elu paremaks, on väga vajalikud. „Igas kuus tehakse Coopi kauplustes ligi 30 000 sularaha väljavõtmise tehingut – see raha läheb ringlusesse ja järelkult on vajadus ka raha arvele panemise teenuse järele. Kohe esimestel päevadel oli sissemakseid palju ning praeguseks ületavad sissemaksed juba sularaha väljavõtmist kordi. Valgas on sularaha sisse- ja väljamakse teenus avatud kõigis neljas Coopi kaupluses. Lisaks sellele asub Valgamaal Tõrva Tikste kaupluses ka meie pangakontor”, täiendas Nell.

Panga kliendiks vaid mõne minutiga

Coop Panga Tõrva kontori juhataja Siret Korbuni sõnul on inimesed panga hästi vastu võtnud. „Meie kontor on kauplusega samas majas, inimestel on mugav külastada meid kohe, kui kaubad on ostenud. Liitumine pangaga käib väga lihtsalt nii pangakontoris kui ka internetis, kogu protsess võtab aega vaid mõne minuti. Seejärel saab koheselt hakata kasutama internetipanka ja pangakaardi saab tellida ka koju postiga.”